

לעילוי נשמת

מלכיאל בן אמושלום
שלום צבי בן חוסני
אסתר בת שרה
אהרון בן אסתר
פנינה בת דבורה
רונית בת עדינה

אם ברצונכם

לתרום הגליון לרפואה
שלמה, לעילוי נשמת,
או להצלחת קרובכם
נא להתקשר
718-285-9132

זמני שבת לניו יורק

7:24

הדלקת
נרות

8:23

יציאת
השבת

שמחה מושלמת

רק כאשר האדם נאמן לבוראו, זוכה נשמתו לחוש שמחה נפלאה

"וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמְשָׁפְטִים הָאֵלֶּה וְשִׁמְרְתֶם וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם, וְשָׁמַר ה' אֶלְהֵיךָ לְךָ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם" (דברים ז, יב). שתי המילים הראשונות שבפרשתנו דורשות הסבר. לכאורה היה צריך לומר 'אם תשמעו את המשפטים', ככתוב במקום אחר: 'אם בחוקותי תלכו'. רש"י מביא את דברי מדרש תנחומא כי הדבר בא לרמז שעל האדם להיות זהיר במצווה קלה לא פחות משעליו להיזהר במצווה חמורה. לכן אמר הכתוב שכל שפע הטוב המובטח בפסוקים הבאים יגיע לעם ישראל – רק כאשר יקפידו לקיים גם את המצוות הקלות שהאדם דש בעקביו. לכן נאמר "וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן". שהרי כשמלך פוקד, האזרח הנאמן יקיים את ההוראה אפילו מדובר במה שנראה כענין פעוט. ואם עבר על דבריו, הרי זה מורד במלכות. ובפרט שבהוראותיו של מלך העולם ישנו עומק לפנים עומק, ומי יכול להקל ראש בהוראה שנראית פשוטה בשכל האנושי המוגבל.

ה'אור החיים' מוסיף עוד לבאר את הדברים על פי דברי חז"ל (בראשית רבה פרשה מא) שבכל מקום שנאמר 'ויהי' הוא לשון צרה, 'ויהי' לשון שמחה, והמילה 'עקב' ביאורה 'סוף'. כמו 'בעקבתא דמשיחא'. באה התורה ללמדנו יסוד גדול בנפש האדם: לעיתים חש האדם חוסר שמחה וסיפוק, והוא שואל את עצמו: "מה עוד לא עשיתי ואוכל לעשות כדי להיות מאושר ושמח?"

אולם מאחר שמערכת המצוות מותאמת לאברים ולגידים שבגוף ובנשמת האדם, כל זמן שאיננו מקיים את מכלול המצוות המוטלות עליו ובידו לקיימן בגלגול זה – לעולם לא תגיע נשמתו לשמחה אמיתית, משום החוסר שהיא חשה בפנימיותה.

שהרי שמחה היא עניין השייך לנשמה הרוחנית. ולכן גם אם הוא מקיים חלק מהמצוות, כגון המצוות שבין אדם לחברו, אך מתעלם מהמצוות שבין אדם למקום, או להיפך, או שמקיים מעט מזה ומעט מזה אבל מתעלם ממצוות מסוימות – נשמתו חשה בכך והוא לעולם לא יחוש שמחה מלאה ואמיתית. לכן נאמר: 'וְהָיָה' – לשון שמחה. מתי תחוש בה בשלימות? 'עקב' תִּשְׁמְעוּן אֶת הַמְשָׁפְטִים הָאֵלֶּה. כשתשמור את מכלול המצוות.

רק כאשר האדם נאמן לבוראו, ומקיים כראוי את מצוותיו בהיותו מדקדק בקלה כבחמורה, זוכה נשמתו לחוש שמחה נפלאה. שהרי היא מגשימה את ייעודה בעולם. אדם זה יחיה חיים רגועים ללא חרדות, שהרי "פחדו בציון – חטאים" (ישעיהו לג, יד), ומבואר בתלמוד (ברכות ס, א) שהחטא גורם לאדם לפחד. אבל הצועד בדרך האמת, רגוע הוא ושמח, וזוכה גם לקבל את שפע הברכות המוזכרות בפסוקים הבאים: "וַיְבָרֶךְ פָּרִי בִטְנֶךָ וּפְרֵי אֲדָמְתֶךָ וכו'".

ועוד יש להוסיף, שלפי שבפסוקים אלה הוזכר עניין הברית שכרת ה' עם ישראל ושבועת החסד שנשבע לאבותינו להיטיב לנו, ככתוב "וְשָׁמַר ה' אֶלְהֵיךָ לְךָ אֶת הַבְּרִית וְאֶת הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם", הלא בכל כריתת ברית אין צד אחד מחויב לקיים את התחייבותו אלא אם כן הצד השני עומד גם הוא בהסכם. ואיננו מחויב לקיים את השבועה אלא אם כן קיים הצד השני את התנאי שהשבועה תלויה בו. לכן דרש כאן שלמות במעשה המצוות, ואמר שרק כאשר 'עקב' תשמעו – בסוף שמירת המצוות כולן, אף הוא יתברך ישמור את הברית שכרת עמנו ואת החסד אשר נשבע לאבותינו. שנזכה לקיים את המצוות בשלמות ולשמוח שמחה אמיתית. שבת שלום.

הרב זמיר כהן